

منافقین در دادگاه به اشد مجازات محکوم شوند

مردم‌دماه سال جاری دادگاه کیفری یک استان تهران با انتشار یک آگهی عمومی که در روزنامه‌های کثیرالانتشار منتشر شده، از اعضای متواری سازمان مجاهدین خلق معروف به منافقین خواست وکیل قانونی خود را به این دادگاه معرفی کنند تا در فرآیند رسیدگی به پرونده‌ای که برای آنها تشکیل گردیده از این افراد دفاع نمایند. این دادگاه سرانجام روز سه‌شنبه ۲۱ آذر در شعبه یازدهم دادگاه کیفری یک استان تهران به صورت علنی برگزار شد. حجت‌الاسلام دهقانی، قضاوت دادگاه را برعهده دارد. جلسه بعدی این دادگاه امروز (سه‌شنبه ۲۸ آذر ماه) برگزار خواهد شد. معصومه پاشایی، نماینده مجلس در گفت‌وگو با میزبان، در این باره بیان داشت: هر چند دیر، اما برگزاری دادگاه رسیدگی به اتهامات ۱۰۴ نفر از اعضای منافقین یکی از بهترین اقدامات قوه قضائیه است. این نماینده مجلس با بیان اینکه قوه قضائیه در همه موضوعات نقش ویژه‌ای دارد، گفت: منافقین باید پاسخگوی خون به ناحق ریخته مردم مظلوم کشورمان باشند و دنیا باید بی‌جهت‌انجام آنها برسد. هیچ کشوری اجازه ندارد به گروهک تروریستی منافقین پناه بدهد. وی ادامه داد: کسانی که دستشان آلوده به خون مردم مظلوم ایران است چگونه با شعار حقوق بشری در دنیا موضع می‌گیرند در حالی‌که تنها چیزی که برای این گروهک تروریستی معنا ندارد بشر و حقوق اوست. پاشایی گفت: از قوه قضائیه قهرمانی می‌کنم که دادگاهی تشکیل داده تا صدای مردم مظلوم و قربانیان ترور به گوش جهانیان برسد و همه محاکم قضائی دنیا در جریان جنایات‌های منافقین قرار بگیرند.

از اقدامات جنایتکارانه منافقین متفریم

نایب‌رئیس کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس گفت: خوشحال هستیم که دادگاه رسیدگی به جنایات منافقین در حال برگزاری است و معتقدم که باید برای این افراد اشد مجازات در نظر گرفته شود. حجت‌الاسلام حسن نوروزی در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به آغاز جلسات دادگاه رسیدگی به جنایات اعضا و سرکرده گروهک منافقین در تهران تأکید کرد: منافقین کسانی هستند که در ترور و به‌شهادت رسیدن ۱۷ هزار نفر از مردم مظلوم ایران نقش داشته‌اند؛ اعضای این گروهک تروریستی همچنین در دوران دفاع مقدس با صدام حسین همکاری کردند و جنایات بسیاری را علیه مردم ایران انجام دادند که امروز باید درباره اقدامات خود در دادگاه پاسخ دهند. وی با تأکید بر اینکه دادگاه ایران موظف است که به شکایت شاکیان پرونده منافقین رسیدگی و رأی عادلانه صادر کند، گفت: این دادگاه به دلیل شکایات بسیاری از اولیای دم قربانیان فعالیت‌های سازمان منافقین و همچنین وابستگان آنها برگزار شده است؛ اعضای این سازمان هم نسل کشی کردند و هم به جنایاتی علیه انسانیت دست زدند که عقیم سرک‌های ده‌ها هزار نفر از اعضای این گروهک است. این عضو کمیسیون قضاوتی و حقوقی مجلس با بیان اینکه به عنوان یک قاضی معتمد کم این دادگاه خیلی دیر تشکیل شده است، عنوان کرد: خدا را شاکریم که در زمانی که آقای ازهای به عنوان برادر ۲ شهید ریاست قوه را برعهده دارند، دادگاه رسیدگی به جنایات منافقین برگزار شد؛ به هر حال ما خوشحال هستیم که این کار در حال انجام است و من معتقدم که باید برای کسانی که چنین جنایاتی را مرتکب شده‌اند، اشد مجازات در نظر گرفته‌اند و پلیس اینترپل درخواست شود تا متهمان این دادگاه را به ایران بازگرداند و جلسات محاکمه آنها به صورت علنی برگزار شود.

نوروزی با تأکید بر اینکه از اقدامات جنایتکارانه منافقین متفریم و خیلی خوشحالمیم که آنها در حال دادگاهی شدن هستند، اظهار کرد: همه مردم جهان از نسل‌کشی و جنایات علیه بشریت متفر هستند و امروز مشاهده می‌کنیم که در نقاط مختلف دنیا مردم در مخالفت با رژیم صهیونیستی و اعتراض به اقدامات جنایتکارانه این رژیم در نسل‌کشی مردم غزه نظارها و راهپیمایی‌هایی برگزار می‌کنند؛ همین مردم دنیا و همچنین اولیای دم قربانیان سازمان منافقین به مردم ایران امروز انزجار خود را نسبت به جنایات گروهک منافقین بیان می‌کنند و منتظر رأی صادره از سوی دادگاه برای اعضا و سرکرده سازمان منافقین هستند.

تقی آزادارمکی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

در اندیشه ما «جامعه» غایب بوده است

جریان‌های سیاسی از جامعه منفک شده‌اند

روشنفکران ما به جای روشنگری نقش

ایدئولوگ پیدا کرده‌اند

نیروهای سازنده و مولد «اندیشه»،

خود سیاسی هستند و مسائل را از

منظر سیاسی نگاه می‌کنند. در ایران

متفکران و روشنفکران قبل از اینکه

متفکر و روشنفکر باشند نماینده

گروه‌های سیاسی هستند. به همین

دلیل نیز روشنفکران بیش از آنکه به

دنبال تولید اندیشه و پالایش فرهنگی

اجتماعی باشند دغدغه‌های سیاسی

گروه خود را پیش می‌برند. در نتیجه

در شرایط کنونی ما با وضعیتی

مواجه شده‌ایم که روشنفکران،

روشنفکری نمی‌کنند، دانشمندان،

دانشمندی نمی‌کنند، سیاستمداران،

سیاستمداری نمی‌کنند و بلکه همه

کار سیاسی می‌کنند. نکته قابل تأمل

این است که همه هم دوست دارند

رئیس‌جمهور یا وزیر شوند. این

وضعیت بین دانشگاهیان از بقیه

اقتضای جامعه شدیدتر است

جلو ببرد. در نتیجه خود را به درودیوار می‌کوبد تا بتواند مسیر جدیدی را پیش روی خود باز کند. شاید برخی نام این را چالش و حادثه اجتماعی بگذارند اما به نظر من این یک رویکرد مثبت برای جامعه خواهد بود.

چرا میزان امید به آینده در جامعه با خطر کاهش روبه‌رو است به شکلی که پس از بحران آب و بیابکاری سومین چالش مهم جامعه ایران در آینده کاهش امید به آینده خواهد بود؟

این مسأله ریشه در رویکرد مدیران جامعه دارد که به جای اینکه بحران‌ها را حل کنند خود به شکل‌های مختلف بحران تولید می‌کنند. امروز برخی از مدیران هر چیزی که به مردم می‌گویند مردم رویکرد دیگری در پیش می‌گیرند. این مسأله نشان می‌دهد که مردم اعتماد خود را نسبت به این مدیران از دست داده‌اند. در نتیجه مدیران جامعه باید رویکرد خود را اصلاح کنند. هنگامی که مدیران جامعه رویکرد خود را تغییر دهند و بر اساس دغدغه‌های مردم رفتار کنند اعتماد مردم نسبت به آنها بالا خواهد رفت و در نتیجه جامعه وضعیت بهتری پیدا خواهد کرد. بده با افرادی که به عنوان می‌کنند جامعه ایران در حال میرایی است موافق نیستم و بلکه معتقدم جامعه ایران در حال یک دگرگونی بنیادین است. به نظر من اتفاقات بزرگی در جامعه ایران در حال رخ دادن است که ریشه یکی از این اتفاقات در خانواده ایرانی است. ساخت دیگری که دچار دگرگونی شده ساخت سیاسی است. امروز جریان‌های چپ و راست برای مردم مبارزه نمی‌کنند و بلکه برای اهداف خود مبارزه می‌کنند. به نظر من بسیاری از مردم از جریان‌های سیاسی بریده‌اند و امید خود را نسبت به آنها از دست داده‌اند. جامعه با بلوغی که به دست آورده نسبت به امر سیاسی بی‌اعتنا شده است. به نظر می‌رسد جامعه حوزه سیاسی را از زندگی خود بیرون کرده است. به همین دلیل نیز اغلب چهره‌های راست و چپ سیاسی منتقد وضعیت موجود جامعه شده‌اند. نکته جالب این است که متدین‌ترین افراد جامعه نیز نسبت به وضعیت جامعه به خصوص در ساخت دین انتقاد دارند. ما دبیروز جامعه را نادیده گرفتیم و بیشتر انرژی خود را معطوف به امر سیاسی کردیم. با این وجود امروز جامعه خود را پیدا کرده و از لایه‌های پنهان بیرون آمده و خود را آشکار کرده است. جامعه ما انقلاب کرد که مشکلات پنهان جامعه بیرون می‌آید تا بتواند آن را اصلاح کند. با این وجود پس از انقلاب دوباره مشکلات جامعه به لایه‌های پنهان رانده شد. ما دبیروز تعارض‌های قومیتی را پنهان کردیم، نابرابری اجتماعی و تفاوت‌های فرهنگی را پنهان کردیم، خرافه‌ها و فسادها را پنهان کردیم. این در حالی است که امروز همه این مسائل از پستوها و لایه‌های پنهان بیرون آمده و خود را آشکار کرده است. امروز که مشکلات از لایه‌های پنهان بیرون آمده ما باید برای آن راه‌چاره پیدا کنیم.

آرمان ملی - احسان انصاری: براساس تحقیقات انجام شده مهم‌ترین چالش‌های آینده ایران اجتماعی است. این در حالی است که مهم‌ترین چالش‌های اجتماعی آینده ایران شامل کاهش امید به آینده، بی‌اعتمادی اجتماعی و بی‌تفاوتی اجتماعی خواهد بود. رویکردی که نیاز به مطالعات دقیق در تاریخ اجتماعی ایران به خصوص پس از انقلاب دارد. از سوی دیگر براساس اظهار نظر بسیاری از کارشناسان جامعه ایران مدت‌هاست باید پدیده نزول امر سیاسی مواجه شده است. به همین دلیل «آرمان ملی» با تقی آزادارمکی جامعه‌شناس گفت‌وگو کرده است. آزادارمکی معتقد است: «مشکلات اجتماعی ایران به دلیل توجه بیش از اندازه به «امر سیاسی» در لایه‌های پنهان جامعه پنهان شده بودند که با ضعف و خستگی امر سیاسی قدرت بروز و ظهور پیدا کرده‌اند و امروز خود را به شکل چالش و بحران اجتماعی نشان می‌دهد.» در ادامه ما حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

تا دبیروز پنهان بود یکباره آشکار شده است.

چرا در چشم‌انداز آینده ایران چالش‌های اجتماعی بیشتر از چالش‌های دیگر خواهد بود؟

هرچه توجه به جامعه بیشتری می‌شود و با زیرگان اجتماعی اهمیت بیشتری پیدا می‌کنند وقوع چالش‌ها و بحران‌های اجتماعی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. پس از انقلاب اسلامی روشنفکران، متفکران و سیاستمداران وضعیت جامعه را سیاسی تعریف کردند. به همین دلیل نیز ما از ایران یک تصویر سیاسی به محیط بیرومون ارائه دادیم. این در حالی است که این تصویر می‌توانست اجتماعی یا فرهنگی باشد. در نتیجه پس از انقلاب اسلامی به دلایل مختلف تفسیری سیاسی از وضعیت کشور ارائه شد. به همین دلیل نیز جامعه و مسائل آن کمتر دیده شد. در کنار مدیران جامعه، روشنفکران نیز به جامعه توجه نکرده و همواره از دولت و نظام سیاسی سخن گفته‌اند. به همین دلیل نیز در گذشته پدیده «امپریالیسم»، «استقلال» و تعارض گروه‌های سیاسی دارای اهمیت بوده است. در شرایط کنونی نیز مسأله جهانی شدن، مدرنیته و ملی‌گرایی برای روشنفکران دارای اهمیت است و توجهی به جامعه نمی‌کنند. به همین دلیل نیز روشنفکران و متفکران فهمی از جامعه و مشکلات آن نداشته‌اند. در نتیجه در چند دهه گذشته در پارادایم غالب جامعه، «امر سیاسی» بر مسائل اجتماعی غلبه داشته است. به عنوان مثال میزان کشته‌ها در جاده‌ها یا بسیار بالاست. با این وجود همه، ریشه مشکلات را در نوع سیاست‌گذاری دولت و تصمیم‌گیران در زمینه تولید خودرو می‌دانند و کمتر کسی به موفقه‌های اجتماعی تأثیرگذار در زمینه تلفات رانندگی توجه کرده است.

اگر به جامعه‌شناسی تاریخی ایران نگاه کنیم متوجه می‌شویم که جامعه ایران در گذشته قبل از انقلاب و حتی در دوران قاجار نیز تحت سیطره امر سیاسی قرار داشته است. آیا غلبه امر سیاسی بر مسائل اجتماعی ریشه در جامعه‌شناسی تاریخی ایران دارد؟

جامعه ایران دارای یک گفتمان فرهنگی بوده و همواره دغدغه فرهنگی داشته است. گفتمان مردم ایران از گذشته تاکنون همواره به دنبال هویت‌سازی، افتخارات فرهنگی و توسعه بوده است. به همین دلیل نیز بوده که دولت‌ها در ایران عمر کوتاهی داشته‌اند. اگر چنین رویکردی در جامعه ایران وجود نداشت ما تا «ابد» تن به «استبداد» می‌دادیم. اگر قرار بود جامعه ایران به استبداد تن بدهد که این همه برای «آموزش» هزینه نمی‌داد. در نتیجه جامعه‌ای که برای آموزش در زمینه‌های مختلف هزینه پرداخت می‌کند جامعه‌ای پویا و روبه‌جلو بوده است. البته پس از انقلاب ما در مقوله آموزش با تقسیم غنائم مواجه شده‌ایم و به همین دلیل مسأله آموزش نیز با چالش‌های مهمی مواجه بوده است. تشکیل دانشگاه‌های غیر انتفاعی، دانشگاه آزاد و دانشگاه‌های خصوصی در کنار دانشگاه‌های دولتی نوعی تقسیم غنائم در زمینه آموزش بوده است.

چرا امر سیاسی احساس خستگی می‌کند؟

امر سیاسی در ایران اشباع شده و قدرت تولید خود را از دست داده است. امر سیاسی در ایران چه چیزی را می‌خواسته که موفق نشده به دست بیاورد. بدون شک هر چیزی که خواسته به دست آورده است. امر سیاسی به دلیل اشباع از آن چیزی که قصد داشته به دست بیاورد و به دست آورده خسته شده است. نکته دیگر اینکه امر سیاسی در ایران از بازتولید خود ناتوان بوده و موفق نشده خود را بازتولید کند. امروز جریان راست و چپ در ایران پیر شده است. در شرایط کنونی فاصله بین روحانیون امروزی و روحانیون ابتدای انقلاب زیاد شده است. از سوی دیگر جایگزین مناسبی برای رهبران کلیدی نظام سیاسی وجود ندارد. جریان اصولگرا و اصلاح‌طلب دچار پیری شده و نتوانسته گفتمان خود را بازتولید کند و به جامعه متصل شود. در نتیجه امروز با دو جریان سیاسی مواجه هستیم که از جامعه منفک شده است و قدرت تحلیل واقعیت‌های جامعه را از دست داده است. به همین دلیل نیز جامعه خود را به درودیوار می‌زند. جامعه به بلوغ رسیده و به همین دلیل تلاش می‌کند خود را

ما دبیروز جامعه را نادیده گرفتیم و بیشتر انرژی خود را معطوف به امر سیاسی کردیم. با این وجود امروز جامعه خود را پیدا کرده و از لایه‌های پنهان بیرون آمده و خود را آشکار کرده است. جامعه ما انقلاب کرد که مشکلات پنهان جامعه بیرون بیاید تا بتواند آن را اصلاح کند.

با این وجود پس از انقلاب دوباره مشکلات جامعه به لایه‌های پنهان رانده شد. ما دبیروز

تعارض‌های قومیتی را پنهان کردیم، نابرابری اجتماعی و تفاوت‌های فرهنگی را پنهان کردیم،

خرافه‌ها و فسادها را پنهان کردیم. این در حالی است که امروز همه این مسائل از پستوها و

لایه‌های پنهان بیرون آمده و خود را آشکار کرده است. امروز که مشکلات از لایه‌های پنهان

بیرون آمده ما باید برای آن راه‌چاره پیدا کنیم

یادداشت

کاب ۲۸: گذار استراتژیک منطقه غرب آسیا

محمد مهدی مظاهری

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

پاییز خشک و کم‌باران امسال وزمستان‌های کم‌فروغ و کم‌بارش چندسال اخیر این نکته را یادآوری می‌کند که توجه به تغییرات آب‌وهوایی و رفع زمینه‌ها و دلایل آن دیگر به هیچ عنوان مسأله‌ای تجملی و کم‌اهمیت نیست و بی‌اعتنایی به آن می‌تواند به طور مستقیم امنیت غذایی، رفاه و زیست‌شهروندان کشورهای مختلف را با مشکل مواجه کرده و به تبع آن کشورهای را نیز با مخاطرات جدی مواجه کند. دلیل برگزاری کاب ۲۸ در یک کشور عضو اوپک یعنی امارات متحده عربی سوای از تمایل و اشتیاق گسترده مقامات اماراتی برای میزبانی نشست‌های مهم بین‌المللی و کسب اعتبار و نفوذ ناشی از آن، یک دلیل دیگر نیز می‌تواند داشته باشد؛ خاورمیانه (منطقه غرب آسیا) از جمله مناطقی است که به شدت به انرژی وابسته است. این منطقه از منابع نفت و گاز طبیعی فراوانی برخوردار است و بخش عمده‌ای از اقتصاد آن بر پایه فروش این منابع استوار است. با این حال، وابستگی به انرژی‌های فسیلی و در نتیجه آلودگی‌های ناشی از آن مشکلاتی را نیز برای منطقه به همراه داشته است. از جمله این مشکلات می‌توان به آلودگی هوا، افزایش بیماری‌های تنفسی بین شهروندان، خشک‌تر شدن اقلیم و شکل‌گیری تنش‌های آبی درون و بین کشورهای منطقه اشاره کرد. در نتیجه در سال‌های اخیر، توجه به انرژی‌های پاک و سبز در منطقه افزایش یافته است. با این حال سؤال کلیدی اینجاست که در شرایطی که فقیرترین کشورهای جهان بیشتر از اثرات تغییرات اقلیمی رنج می‌برند و جهان در مورد جنگ‌های جاری در غزه و اوکراین در باب مسائل ژئوپلیتیک دچار اشتقاق شده است، آیا امیدی به عزم راسخ کشورهای جهان برای شکل دادن به یک اقدام مشترک در زمینه کاهش یا بهینه‌سازی استفاده از سوخت‌های فسیلی هست؟ و آینده این انرژی‌ها در منطقه غرب آسیا چگونه است؟ در پاسخ به سؤال نخست باید گفت یا توجه به مشکلات روزافزون ناشی از تغییرات آب‌وهوایی و دیگر مخصص به یک منطقه و کشور خاص نیست و از سوی دیگر به دلیل تهدیدات ژئواستراتژیکی - امنیتی ناشی از وابستگی قدرت‌های جهانی به انرژی‌های فسیلی، به نظر می‌رسد کشورهای توسعه‌یافته و بزرگ جهان تمایل دارند گام‌های مثبتی به سوی انرژی‌های پاک بردارند؛ هر چند برای انجام این اقدامات، یک بازه زمانی نسبتاً بلندمدت تعیین کرده‌اند تا امکان برنامه ریزی و سرمایه‌گذاری در این حوزه فراهم شود و البته ضایع وابسته به انرژی‌های فسیلی‌شان نیز با آسیب‌وتنش جدی روبرو هنگام مواجهه نشود. تصمیم‌آلات متحده و ۲۱ کشور دیگر در دومین روز نشست کاب ۲۸ سازمان ملل در دبی مبنی بر اینکه ظرفیت انرژی هسته‌ای را تا سال ۲۰۵۰ سه برابر کنند، در این راستا قابل ارزیابی است. با این حال روی دیگر این ماجرا این است که سه برابر شدن ظرفیت انرژی هسته‌ای تا سال ۲۰۵۰، در کنار سایر برنامه‌های کشورهای توسعه‌یافته صنعتی برای بهره‌گیری از انرژی‌های بادی و خورشیدی و... به آنها کمک می‌کند تا وابستگی خود به نفت و گاز را کاهش دهند و این می‌تواند برای کشورهای تک‌محصولی منطقه غرب آسیا که منبع اصلی درآمد و نفوذشان در عرصه بین‌المللی انرژی‌های فسیلی است، یک تهدید استراتژیک باشد. از سوی دیگر، هزینه سرمایه‌گذاری برای توسعه انرژی‌های پاک و سبز در منطقه غرب آسیا نسبت به انرژی‌های فسیلی بالاتر است و طبیعتاً اختصاص بودجه برای چنین مواردی نمی‌تواند در اولویت کشورهای این منطقه که بسیاری از آنها با مشکلات اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کنند، باشد. همچنین امکان جذب سرمایه‌گذاران خارجی نیز برای همه این کشورها چندان مهیا نیست. عدم وجود زیرساخت‌های مناسب، لزوم در نظر گرفتن وضعیت بازار (مشترکاً و ذی‌نفعان انرژی‌های پاک)، منابع انسانی (وجود نیروی انسانی متخصص کافی) منابع اولیه، تجهیزات و سایر زیرساخت‌های دانشی و فناوری‌های مادر از دیگر مشکلاتی هستند که در بیشتر کشورهای منطقه غرب آسیا، توسعه انرژی‌های پاک و سبز را با مشکل مواجه می‌کند. با این وجود باید گفت انرژی‌های پاک برای بسیاری از کشورهای جهان که بلندمدت بهره‌گیری از آنها را برای همه کشورهای جهان از جمله کشورهای منطقه غرب آسیا مفید و سودمندی می‌سازد، کاهش آلودگی هوا، کنترل روند نگران‌کننده تغییرات آب‌وهوایی (به دلیل تولید نکردن گازهای گلخانه‌ای)، ایجاد مشاغل جدید و امکان جذب نیروی کار بیشتر و بهبود امنیت و استقلال اقتصادی به دلیل عدم وابستگی به درآمد ناشی از منابع فسیلی برخی از این مزایا هستند. با این حال شاید مهم‌ترین دلیلی که کشورهای منطقه غرب آسیا باید به خاطر آن به سمت انرژی‌های پاک بروند، لزوم درک بموقع‌گذارهای استراتژیک و همسو شدن و بلکه پیشتازی در آنهاست. در مقطع کنونی با مشکلات اقتصادی، سیاسی و امنیتی که تغییرات آب‌وهوایی هر روز برای کشورهای مختلف ایجاد می‌کند، جهان به این درک و آگاهی عمومی رسیده است که باید از شرایط هر هزینه‌آسب‌زای انرژی‌های فسیلی عبور کند و یا حداقل به دنبال فناوری‌های نوینی (همچون فناوری حذف کربن) برای مهار آسیب‌های آنها باشد. در چنین شرایطی، آمادگی و برنامه ریزی برای پیشتازی در استفاده بهینه از انرژی‌های پاک و سبز، سیاست هوشمندانه‌ای است که باید از سوی همه کشورهای منطقه غرب آسیا به ویژه جمهوری اسلامی ایران دنبال شود.

خبر

نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس پاسخ داد:

ساخت مسکن چه روندی را طی می‌کند؟

نایب‌رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: تنها وزارت راه و شهرسازی برای ساخت مسکن میدان داری می‌کند و همکاری بین بخشی خوبی به ویژه از سوی بانک‌ها در این حوزه دیده نمی‌شود. صدیف‌دبیری در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به روند ساخت مسکن در سطح کشور، بیان کرد: از نظر پدیده بخش‌های دیگر دولت در حوزه زیرساختی برای ساخت مسکن همکاری لازم را ندارند. از جمله این بخش‌ها، بانک‌ها هستند که در پرداخت تسهیلات برای ساخت مسکن همکاری ندارند. این عضو کمیسیون عمران مجلس در ادامه اظهار کرد: باید منابع پرداخت تسهیلات کم‌بهره در صندوق ملی مسکن پیش‌بینی شود و تمام درآمد حوزه مسکن به این صندوق واریز شود و اما این کار اتفاق نمی‌افتد. فلذا تسهیلات باهمان بهره ۲۳ درصد پرداخت می‌شود که با این شرایط نمی‌توان انتظار داشت که ساخت مسکن به شرایط مطلوب برسد. نماینده مردم اردبیل در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: اکنون تنها وزارت راه و شهرسازی است که به میدان آمده و برای ساخت مسکن میدان داری می‌کند. تأمین زمین مورد نیاز برای ساخت مسکن روند قابل قبولی دارد اما بحث ساخت مسکن از نظر هزینه تمام‌شده جای بحث زیادی دارد.